

AD".

te druk van m 1905". Bij op de critiek, en heeft uitschreven deel. J. Ridderbos, daarin eerst edoopte moet s een waar f. R.). In de der het kopje met het vooraf-oorlichting in wordt uit De aat gegeven: ige geworden, sproken moet H.) in „Rondeloovige" niet maar dat het lidmaatschap, ezien de door fgaande blad- en besproken : van mij, R.). frapperend, ggelaten; wie aardig, vonnis

het veilen van nnis, over dat

De Cock op hoofd heb ge- „frapperend", „juist" is weg- smede de vernis-), wekken Prof. R. iets et hoofd zien; d begrip, een at. Inderdaad, rgen, dat mijn ze een vonnis tenschappelijk kunnen troos- onderteekende len, die ik in gebrandmerkt. teekenaars dat teekenen, dat ik

af. Allereerst le voorbeelden onzekerheid in digheid in ge- raan niet vele . R. een zeker chting om een dan nog niet

door Prof. R. en daarin een g. 54, 2e dr., in wetenschap- der de kinderen enkele citaten. r... geen in- ien doope- geworden, . hij is een lid worden, die als n moet worden. ver de door uding, waar- betoogde toen k, als hij zegt, geloovige boorte, im- erandering ut); maar be- t voor men- t citaat). at schreef, heb De Cock „over „juist" die zeggen, wat hij n geen vonnis

is komt wel in iggereeren, dat weglief, terwijl en belangrijken et door mij ge- t. Dit noem ik t knoeien aan

ke voorlichting blad", 8 Maart s W. Tom van t tegen wat ik

schreef op blz. 100 van dat boekje. Ik bestreed daar de opvatting van het Prae-advies, bij de bespreking van het slot der vierde verklaring van 1905. Het Prae-advies was van oordeel, dat de daar aangehaalde belijdenisuitspraken lezen, dat de sacramenten geloof en wedergeboorte als reeds aanwezig veronderstellen. Ik betoogde toen, dat het onjuist was zich ten bewijze van die opvatting te beroepen op de perfecta: gewassen zijn, aangenomen heeft, geschonken heeft. Want, zoo zei ik, als in die perfecta het zwaartepunt had gelegen voor de Synode van 1905, dan had men:

1. Die perfecta toch minstens moeten cursiveren, waarvan echter geen sprake is.

2. Dan had in alle 3 geciteerde uitspraken een dergelijk perfectum moeten voorkomen; doch dat is niet het geval; een perfectum kan men „slechts aanwijzen in de aanhalingen van den Catechismus en het dankgebed na den doop; doch niet bij art. 33".

3. Nooit meer kunnen komen tot de slotlinea der verklaring, waar staat, dat God de belofte vervult op zijn tijd.

En positief beredeneerde ik toen (p. 101), dat het gemeenschappelijke der 3 citaten niet was het perfectum van het wedergeboren-zijn, doch de kwestie van het beteekenen en verzegelen.

De Tom is het daarmee niet eens. Nu, dat zijn er meer niet; hij bevindt zich dan in het gezelschap van Prof. Greijdanus en wijlen Dr R. J. Dam. En als De Tom een andere interpretatie had willen geven, ik zou hem zijn gang hebben laten gaan.

Maar wat doet De Tom? Hij valt me vooral aan op de woorden, dat die perfecta „slechts te vinden zijn in den Catechismus en in het dankgebed na den doop". Aldus: „Hier wordt toegestemd: Het staat aldus in den Catechismus... Of hij er dan geen ernst mee maakt? Hij schrijft: Het is slechts!! te vinden in de aanhalingen uit den Catechismus en in het dankgebed na den Doop... Zoo wordt ook de Catechismus ter zijde geschoven (deze eene spativering van mij, B. H.)... Slechts in den Catechismus. Zoo schreef een Gereformeerd predikant, nu hoogleraar aan de theologische school der „vrijgemaakte" kerken. Men houde dit „slechts in den Catechismus" maar eens voor aan broeders, die nog bezwaard zijn.

Als ik dus schrijf: slechts in twee van de drie citaten uit de belijdenis komt een perfectum voor, dus in dat perfectum ligt het zwaartepunt niet voor de Synode van 1905, dan maakt De Tom ervan: Slechts in den Catechismus — zoo wordt de Catechismus ter zijde geschoven.

Een dergelijke verdraaiing van iemands woorden is zoo ontzaglijk immoreel, dat ik volsta met het simpel constateeren van deze oneerlijkheid.

Een ding is nog interessant. Als ik het wel heb, werd op dienzelfden 8 Maart de nieuwe vervangingsformule aangenomen, waarbij een noot is gevoegd, dat de Synode ook ruimte wil laten voor de opvatting, dat de kinderen te beschouwen zijn als kinderen, die nog wedergeboren zullen worden. Ik ben het daarmee niet eens; maar de Synode staat op dit punt blijkbaar niet achter het Prae-advies, dat den nadruk legde op het perfectum. Het zal me eens benieuwen, wat De Tom nu doet. Hij moest nu maar eens een artikelje schrijven in „Geref. Weekblad": „de Synode heeft in haar vervangingsformule den Catechismus op zij geschoven, blijkens de noot". Hij zal het wel niet schrijven, denk ik. En zich ook nu wel weer binden. Of hij zijn beleediging ook terugnemen zal?

Tenslotte Prof. Dr H. N. Ridderbos, in datzelfde nummer van het „Geref. Weekblad". Hij valt ook dit boekje aan als volgt: Verder is 1905 duidelijk. Men heeft er wel een rookgordijn omheen gelegd en den klaren zin ervan op allerlei wijze getracht te verdoezelen (men herinnere zich bijv. de brochure: „Rondom 1905"), maar tenslotte kan niemand, die de woorden wil lezen zooals ze er staan ontkennen, dat „houden voor wedergeboren" duidelijk Nederlandsch is en voor een ieder, die zich niet door allerlei bijgeluiden van de wijs laat brengen, ook zeer wel te verstaan is". Hij betoogt dan, dat 1905 en 1942 overeenkomstig Schrift en belijdenis zijn; doch juicht toch de nieuwe formule toe; hierin is n.l. de uitwendige Verbondsleer verworpen; en als dat maar vaststaat, dan is er niets tegen om degenen, die zakelijk daarmee ten volle accoord gaan, doch op een ondergeschikt punt zich bij voorkeur een weinig anders willen uitdrukken, zoover mogelijk tegemoet te komen.

Ook dat is een methode van bestrijding: groote woorden gebruiken „een volslagen misgreep", „rookgordijn!", „een poging tot verdoezeling van den klaren zin" etc. Maar met groote woorden kan men toch niet krachteloos maken het overstelpend feitenmateriaal, dat in „Rondom 1905" verzameld is. Feiten en argumentatie op grond der feiten is nooit het leggen van een rookgordijn. Al wat openbaar maakt is licht. Een rookgordijn legde rondom 1905 echter het Prae-advies, met citaten uit de 16e eeuw

b.v., en zonder eenig feitenmateriaal uit den tijd van 1905.

Prof. R. vindt het „te houden voor wedergeboren" duidelijk. Dan had men het beter kunnen laten staan, geloof ik. Als dat perfectum „wedergeboren" overeenkomstig Schrift en belijdenis is, dan knoeit de Synode van '46, die dat perfectum disputabel stelt. Ze mag dat dan doen uit de sympathiekste overwegingen — in Amersfoort konden we Febr. '44 op dat punt niets bereiken —, als het de waarheid Gods is, dan mag geen Synode dat loslaten. En dan mag Prof. R. dat niet toejuichen. Hij zegt: dit is maar een ondergeschikt punt. O, het is maar dat ik het weet. In 1943—45 was het anders de hoofdzaak. Dat zei de Synode toen in den brief van 25 Febr. '44: daar lag de hoofdzaak van het Prae-advies; en het dankgebed na den doop was beslissend; en dit was een kwestie waarin volgens het eenparig oordeel van 1905 en 1942 onder ons zekerheid behoorde te bestaan. Nu zegt Prof. R.: het is maar een ondergeschikt puntje, en hij mag dat zeggen, want de Synode laat het in de bekende noot ook al los.

Ondertusschen blijven ze allemaal zeggen: zakelijk hebben we in de vervangingsformule 1905 en 1942 gehandhaafd. Wel ja, door wat toen officieel de hoofdzaak werd genoemd, thans tot een ondergeschikt puntje te maken. De hoofdzaak van toen loslaten, en dan toch: „zakelijk" alles handhaven!

Kerkstijl anno 1946: zakelijke handhaving met loslating van de hoofdzaak. De toen belèden waarheden Gods wat de hoofdzaak betreft (brief van 25-2-44) loslaten, en toch de arme schapen wijsmaken, dat men de toen beleden waarheden onverzwakt handhaaft.

Rookgordijnen leggen? Inderdaad, dat kunnen ze in Utrecht '46. De stukken zijn niet teruggenomen; men praat er niet meer over. Wat zegt u van onze nieuwe formule? Is dat niet „de waarheid"? Zijn we niet trouw? Onverzwakt handhaven van de toen beleden waarheden? Ach ja, de menschen lezen den brief van 25-2-44 niet meer, en het Prae-advies komt nu in de la. De waarheid is immers niet veranderd?

Maar als Pilatus vandaag leefde, en serieus de handelingen der laatste Synodes volgde, dan zou hij zeggen: wat is waarheid? En ditmaal zou hij met zijn sceptische vraag gelijk hebben!

B. HOLWERDA.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

GESCHREVEN IN HET TESTAMENT.

Het is al een heelen tijd geleden, dat ik iets schreef in deze rubriek.

Ik hoop, dat de lezers zich zullen herinneren, dat ik het toen had over een artikel van Dr Impeta van Kampen, waarin hij den staf had gebroken over wat ik, naar men hem had verteld, gezegd zou hebben ergens in Zuid-Holland.

Vrij scherp heb ik toen veroordeeld, dat Dr Impeta, zonder beter onderzoek op zulk een wijze op dat verhaal had gereageerd.

Gelukkig kan ik nu zeggen, dat hij ronduit over dit doen amende honorable heeft gedaan en zijn excuses heeft gemaakt. Ik waardeer dat en ben daar dankbaar voor. Inzoooverre is deze zaak hiermee afgedaan.

Zakelijk geschil blijft er evenwel nog over.

De persoon, die Dr I. had ingelicht, had ook geschreven, dat ik gezegd zou hebben, dat van elk kind der gemeente gold: „De God des Verbonds heeft u, met het bloed Zijns Zoons, in Zijn Testament geschreven."

Welnu, deze uitdrukking heb ik inderdaad eens gebruikt en ik ben herhaaldelijk daarover aangevallen.

Ook die broeder, die aan Dr I. geschreven had, had daar groot bezwaar tegen.

Toch is het vrucht van verkeerd begripen van mijn woorden, wanneer men zich daar zoo tegen verzet.

Men vat mijn woorden dan op, als zou ik daarmee hebben willen zeggen, dat God elken bondeling heeft geschreven in het „Boek der Verkiezing." Wanneer ik dat inderdaad bedoeld had zou ik natuurlijk daarmee iets zeggen, dat nooit is te handhaven.

Niet elk kind der gemeente immers wordt zalig. Helas niet.

Maar als dan toch elk kind der gemeente zou zijn geschreven in het „Boek der Verkiezing", dan zou daaruit volgen, dat het mogelijk zou zijn Gods Verkiezing ongedaan te maken.

En dat zou dwaasheid zijn.

Maar dat is mijn bedoeling natuurlijk niet geweest. Het Testament, dat is Gods Verbonds-

boek; in dat Testament geschreven te zijn beteekent, dat God mij verzekert: „gij behoort tot dat volk, dat Ik tot Mijn dienst heb afgezonderd en waaraan Ik het eeuwige leven geef."

Maar in datzelfde Testament zijn eveneens de voorwaarden geschreven, waaraan de ingeschrevenen hebben te voldoen, zal dat machtige Verbondsheil in hun leven werkelijk worden gerealiseerd.

Voldoe ik daaraan niet, dan ontgaat mij dat heil; en dat niet alleen, maar dan zal ook de Verbondsverwerping mijn oordeel ontzettend verzwaren. De Heere zal niet ongestraft laten de booze verachting van dat voorrecht, van die Goddelijke voorkeur, dien Hij mij had betoond, door mij op te nemen in Zijn Verbond.

Dat ik nu gezegd heb, dat de Heere mijn naam in Zijn Testament heeft geschreven met het bloed van Christus, dat wil niet anders zeggen dan dit: „alleen doordat Christus als Middelaar in het Verbond is ingekomen, alleen doordat Hij als Middelaar des Verbonds Zijn bloed heeft vergoten is het mogelijk dat God de Heere ons in dat Verbond tot Zijn dienst aanvaardt en ons het eeuwige leven geeft. Over alle Verbondsweldaden ligt de purperen gloed van het bloed van Christus. Daarom kan ik zeggen: „uwe namen zijn daarin geschreven met het bloed van Zijn Zoon."

Alle gedachte aan het verbreken van Gods Raad of aan de mogelijkheid van een afval der heiligen is mij ten eenenmale vreemd.

De fout, die onze bestrijders telkens maken is deze:

Zij nemen als uitgangspunt hun eigen Verbondsopvatting. En staande op dat standpunt gaan zij dan onze uitspraken bekijken. En ja, dan komen zij natuurlijk tot wonderlijke conclusies.

Ik bedoel dit: voor hen beteekent het zijn in het Verbond, dat een mensch uitverkozen is. Die twee dingen vallen voor hen saam. En ja, als dat werkelijk zoo was, dan zou nooit kunnen worden gesproken van Verbondsverbreking; dan zou het ongeoorloofd zijn om tegen de kinderen der gemeente te zeggen: „uw naam staat in het Testament."

Maar zulk een wijze van strijden, waarbij men zijn eigen Verbondsbeschouwing schuift onder onze uitspraken, is natuurlijk ongeoorloofd.

Men moet beginnen met zich rekenschap te geven van ons uitgangspunt en van daaruit verder onze uitspraken beoordelen. Wie dat niet doet zal ons telkens, geheel ten onrechte, leelijke ketterijen in de schoenen schuiven.

En nu wil ik liever maar niet meer altijd over deze dingen haspelen. Het standpunt dat men van weerszijden inneemt is nu wel duidelijk.

Mijn groote bezwaar tegen het standpunt, dat men van synodale zijde verdedigt is en blijft, in de eerste plaats, dat het niet klopt op de Schrift. Op dat standpunt is er immers van wezenlijke bondsbreuk geen sprake, is er ook geen plaats voor echte verbondswraak. Wanneer immers Verbond en Verkiezing saamvallen, dan kan een bondeling niet uitvallen.

Dan is alle spreken over Verbondsbreuk en Verbondswraak slechts een: „b j w j z e v a n s p r e k e n." Maar daaraan ontbreekt tenslotte alle klem en kracht.

In de Schrift zijn deze dingen hooge en heilige realiteit zoowel in Oud- als Nieuw Testament.

Maar hierdoor verliest het Verbond ook zijn heerschende plaats in het leven. Bij die beschouwing kan ik niet leven uit het Verbond. Ik weet immers niet van het begin af of ik uitverkozen en dus bondeling ben.

Ik kan dan niet uit het Verbond tot een bepaalde levenshouding komen. Dan moet ik eerst altijd subjectivistisch, individualistisch trachten tot het geloof en tot het deelhebben aan Christus te komen en ik kan daarbij niet uitgaan van de Verbondsbelofte, wijl ik niet weet of zij mij waarlijk geldt.

Dan zal ook mijn verder leven zich concentreren op mijzelf, op een zelfbeschouwing, waarbij de vraag overheerscht: „heb ik nu in mijn leven wel de blijken van de verkiezing?"

Dat verlamt het leven.

Van jongsaf moet ik mij gegrepen weten door het Verbond, waarin het God behaagt heeft mij, met al wat ik ben en heb, te requireeren tot Zijn dienst, te roepen tot het geloof, terwijl Hij aan die Verbondsgheoorzaamheid verbindt, het eeuwige leven.

Zoo wordt mijn leven wat het zijn moet: één dienen van God in Zijn werk, in den bouw van Zijn wereld.

Daarop moeten wij in onze reformatische worsteling het oog blijven houden.

Wij moeten oppassen, dat wij ons niet gaan verliezen in den formeelen strijd om ons recht, het rechtvaardige van onze houding.

Dat behoort er ook bij. Maar laten wij oppassen, dat wij daarbij niet uit het oog verliezen de materie, waarover het tenslotte gaat.

Anders komen wij niet verder.

Het rechtvaardige van onzen strijd zal tenslotte

hieruit moeten blijken, dat wij in ons leven de waarde bewijzen van het Schriftuurlijke, het voortreffelijke van ons inzicht, van onze opvattingen. Wij moeten zijn een volk, welks leven door het Verbond waarlijk beheerscht, geheiligd en verheerlijkt wordt.

Uw volk zal op uw heirdag tot het strijden,
Gewillig zijn in heilig krijgssieraad.

D. v. D.

ONZE JEUGDORGANISATIES

RETIREEREN.

In de pers komt het bericht, dat de bond van J. V's, die het onrecht van 1944 niet hebben durven of willen van zich afschudden, zich thans heeft teruggetrokken uit de N. J. G. (Nederlandsche Jongeren Gemeenschap). Het schijnt, dat de bond er even passief uitgewerkt is als hij er ingehaald is, naar het recept: met u, over u, zonder u. Een van de woordvoerders van den bond probeert duidelijk te maken, dat deze terugtrekkende beweging niet een gevolg is van de uitgebrachte kritiek. We zullen hem dit genoegen niet betwisten, maar gezegde woordvoerder moet ons niet vertellen, dat het geen zin heeft den naam van dr K. Dijk te noemen in verband met dezen ernstigen misstap. Wel probeert hij — wat ik niet erg solidair vind — den heer Ad. Kuiper tot zondebok te maken omdat deze gegaan was naar de vergaderingen van de N. J. G. Doch een nuchter mensch bedenkt hierbij, dat dit gaan van den heer Kuiper gevolg was van bestuursbesluiten, en dat in een bestuur toch zeker de voorzitter een niet te negeren factor is. Trouwens de heer Kuiper, die het onlangs voor de radio bestaan heeft te spreken over 't „conflict van Golgotha" (!), dat in den „humor" (!) zijn „oplossing" (!) had gevonden, is ons, zoo lang hij dergelijke gedachten ontwikkelt, geen theologisch leider. De geheele zaak is weer een bewijs, dat het bestuur van den synodocratischen bond niet in staat is te leiden. Dat de N. J. G. radicaal mis was, was al d a d e l i j k te zien voor wie eenigszins begrip heeft van de nooden van ons volk.

K. S.

ONZE JONGENS EN MEISJES VAN 12—16.

Zoo staat er dan nu ook een vrij gemaakte Bond voor Gereformeerde Jeugdorganisatie in het leven geroepen te worden.

Uit menigvuldige brieven uit alle deelen van het land is ons in de laatste maanden gebleken, dat naar dezen Bond sterk wordt verlangd.

Welm, we maken door deze publicatie aan onze leiders, leidsters en bestuurders van Oudersverenigingen bekend, dat zich op initiatief van den Raad van Advies voor Jeugdleiders, ingesteld door de Zwijndrechtse conferentie van het vorige jaar, een voorloopig Comité heeft gevormd, dat de oprichtingsvergadering van een Bond heeft voorbereid. Dit Comité bestaat uit de volgende dames en heren: C. Schout, Dordrecht (Voorzitter); D. C. Haak, Berkel Z.-H. (secretaris); Mej. M. Geusebroek, Den Haag (Penningmeesteresse); E. J. Anneveldt, Groningen; E. Baas, Spakenburg; A. Bloot, Amersfoort; H. H. v. d. Linden, Zoutespui; J. Prins Pz., Zwolle; Mej. J. Schelhaas, Hoogeveen; G. Spruijt, Enschede; L. Vermij, Leeuwarden; G. R. Wielenga, Assen.

Dit Comité heeft uitvoerige besprekingen gehouden, waarvan de resultaten in den vorm van voorstellen ter tafel zullen komen op de

OPRICHTINGS-VERGADERING van een (Vrijgemaakte) BOND VOOR GEREFORMEERDE JEUGDORGANISATIE, D. V. te houden op VRIJDAG 26 APRIL a.s. te AMERSFOORT, in een der lokaliteiten van de Westerkerk (Dollardstr.). AANVANG DES MORGENS TIEN UUR.

Zooals blijkt, biedt de kerk van Amersfoort ook voor dezen tak van Gereformeerde organisatie, ons wederom groote gastvrijheid. Laten we deze gastvrijheid op grooten prijs stellen, niet alleen door in grooten getale op te trekken naar Amersfoort; maar door bovendien NU REEDS — indien men daarvan gebruik maken wil — logies aan te vragen bij den heer M. van Gent, B. W. Laan 27, Amersfoort. We dringen er bij U op aan, dat U zich DIRECT voor logies voor één of twee nachten met den heer van Gent in verbinding stelt, om daardoor het werk van de Regelingscommissie door Uw medewerking te vergemakkelijken. Bonnen neemt U natuurlijk voor Uw gastvrouw mee!

Het A g e n d u m der oprichtingsvergadering hopen we binnenkort te publiceren.

Laten alvast onze leiders, leidsters en bestuurders van Oudersverenigingen zich gereed maken tot bijwoning der vergadering van 26 April!

Namens het voorloopig Comité,

D. C. HAAK, Secretaris.

WAT IS DE LADING?

Er kwam een nieuw tijdschrift, geheeten: „Het geladen Schip" uitgave van de synodale commissie: De Hervormde Jeugdraad.

In het „Ten geleide" is de bedoeling omschreven: een blad uitgeven voor de Hervormde Jeugd, die niet georganiseerd is in verenigingsverband..... Er zal ook geschreven worden over film en jazz en tooneel. Want het moet nou maar eens uit wezen met dat misselijke achterbakse gedoe..... Op de vraag „En waarin zit dan het christelijke van jullie blad" wordt geantwoord: „Ook daarin, dat we als eerlijke menschen de waarheid zeggen..... we loopen met (het christendom) niet te koop, de stichtelijkheid driipt er niet met de pollepels vol af".

Uit: Levensvragen knippen we: „Wanneer een gezonde Hollandse jongen en een gezond Hollands meisje met elkaar gezond en normaal dansen, of wanneer zij samen een sigaret roken, of wanneer zij op Zondag een ijsje nuttigen langs de boulevard, dan is zulks beter, natuurlijker en dus gezonder dan wanneer dat meisje thuis bezig is zich voor te bereiden voor het spreekwoordelijk handwerkkransje, waarbij er wie weet wat voor opwindende gedachten in haar hoofd rondwarrelen.

Op de vraag: „Is het ons geoorloofd in onze verliefdheid zeer intiem met elkaar om te gaan, gezien de tegenwoordige tijdsomstandigheden, waarin het onmogelijk is spoedig te trouwen....." „Wanneer een jongen en een meisje oprecht van elkaar houden en zij het vaste plan hebben met elkaar te trouwen, dan zijn zij wat hun intiemere verhouding betreft slechts rekenschap verschuldigd aan God. Indien ergens de tien geboden gelden, dan zeker hier. Ze zullen helaas ook rekening moeten houden met het leven waarin zij staan, met de maatschappelijke gebruiken en gewoonten, die hen zeker in die tijd meer verplichtingen opleggen dan vrijheden schenken".

Wat wil men nu met dergelijke voorlichting eigenlijk bereiken?

Dit is niets, dan het beantwoorden van een in de caricatuur gezien Christendom door een individualistisch-geïnterpreteerde wet der tien geboden, die eigenlijk kan worden omschreven als „eerlijkheid", „gezondheid", „frischheid" en dgl. Is dit nu k e r k e l i j k e opvoeding, d.w.z. een inleiden in de heerlijkheid van het leven in het Verbond, dat juist in de gemeenschap der heiligen zijn vreugde vindt en zich daardoor ook wil laten leiden? Dat zal nu en dan zeker moeilijkheden brengen, en offers kosten. Maar, wanneer die gemeenschap zich Zondag aan Zondag onder de tuicht stelt van het Woord Gods, dan valt zulk een offer meestal voor „het arme slachtoffer" nogal wat mee, en is het „helaas" overbodig. En dat offer „is beter" dan het toegeven aan den „eerlijken", „gezonden" tijdgeest. Aangenomen dat de kerk Kerk is.

D. J. B.

OPVOEDING EN ONDERWIS

A. N. O. F. TEGEN A. N. O. V.

De heer Jungcurt in „De Christelijke onderwijzer" van 23 Januari en de heer Wildeman in een „Ingezonden" in ons Correspondentieblad van 21 Februari zijn nog al verontwaardigd over een artikelje, dat ik onlangs schreef in „De Reformatie" en waarin ik waarschuwde tegen het A. N. O. V. Ik had daarin o.m. betoogd, dat een federatie van onderwijzersverenigingen iets anders is dan een verbond van onderwijzers en brak dus een lans voor een eventueel A.N.O.F., waarmee ik bedoelde: Algemeene Nederlandsche Onderwijzersverenigingen Federatie, terwijl de andere heren dit deden voor het A. N. O. V.: Algemeen Nederlandsch Onderwijzersverbond, Federatie van het K. O. V., het N. O. G. en de Unie.

Hoewel de heer Jungcurt met zeer zwaar geschut werkte — de toon was voor en na hoonend — en hoewel de heer Wildeman tal van bewijzen aanhaalde om aan te toonen, hoe achterlijk ik was, hebben geen van beide scribenten me van meening doen veranderen.

De heer Jungcurt vindt het een kwestie van t a a l g e v o e l of we spreken van A. N. O. V. of A. N. O. F. Beter gezegd: hij meent te begrijpen, dat het voor mij een kwestie is van taalgevoel.

Ik had anders getracht duidelijk te maken, dat er een wezenlijk verschil is tusschen een federatie van verenigingen en een verbond van onderwijzers, al noemt men het laatste op voor mij onbegrijpelijke wijze dan ook weer een federatie. Dit heeft toch dunkt me niet met taalgevoel te maken; wel met taalbegrip. Waarom heeft men ons niet in ronde woorden trachten duidelijk te maken, hoe het komt, dat een formatie, welke een federatie van verenigingen is, een verbond van onderwijzers heet? Daar waren we verder mee gekomen.

Laten we ons daarover in dezen tijd toch niet druk maken, vindt de heer Jungcurt. Best, mijnheer Jungcurt, U is secretaris van het A. N. O. V. En U hebt een ideaal. Dat ideaal is: alle onderw. ver. in één federatie. U ontmoet tegenstand. Want ik sta waarlijk in mijn protest niet alleen! U bemerkt, dat een aantal, naar uw meening kortzichtige, collega's vast zitten op een woord, op een letter; op een kwestie van „taalgevoel". Waarom zet U uw invloed dan niet in, om die menschen tegemoet te komen, door te trachten, dat de naam wordt wat de zaak bedoelt te zijn. A. N. O. F.? Dan hebt U een behoorlijke kans, dat de „Groote" in zijn geheel meegaat. En daar is het U toch om begonnen. Met hoonen en lemand bespottelijk maken bereikt U uw doel zeker niet.

En wat verder die kwestie betreft van het „verstaan" van zijn tijd: ja, daar heeft elk zijn eigen kijk op. Ik vind het alleen maar benauwend, dat we als Christenen daar niet denzelfden kijk op hebben. De heren Jungcurt en Wildeman meenen in mij te moeten zien den vertegenwoordiger van een duffen, vooroorlogischen, bekrompen en kortzichtigen geest. U verstaat uw tijd niet, zeggen ze.

Het zou echter wel eens kunnen blijken binnen niet eens zoo heel veel jaren, dat deze collega's hun tijd niet hebben verstaan. Ik vind al de concentratiepogingen van den laatste tijd, die verder gaan dan een strikt federatief belangcontact, gezien in het geheel van dezen tijd en tegen den achtergrond van de naderende, ja schijnbaar zeer snel naderende, wederkomst van Christus, beangstigend. En wie nu niet snel zich aansluit bij het A. N. O. V. — de leden van de „Groote" hebben nog nooit de Statuten onder oogen gehad! — en wie niet oogenblikkelijk zijn Jeugdbond doet aansluiten bij de Nederl. Jeugdgemeenschap — die waarlijk lang niet alle confessionele Jeugdbonden omvat, zooals de heer Wildeman ons wil doen geloven — die is niet meer geschikt om „mee" te doen in deze splinternieuwe na-oorlogische wereld.

Onze tijd roept om concentratie van krachten; maar dan om een concentratie van krachten tegen den opkomenden stormloop van den Antichrist, die met al dat eenheidsgedoe danig in zijn schik zal zijn; van den Satan, die sinds de verlossing van geweld en terreur blijkbaar weer zijn bokkepoeten onder de wereldtafel heeft weggestopt.

Daarom: van harte graag meegewerkt aan een fusie met de Unie.

Maar daarvoor mag niet als voorwaarde gesteld worden de aansluiting bij het A. N. O. V., zooals ik dit thans schrijf.

Tegen een federatie, die niet anders wil, dan z a k e l i j k w a a r l i j k g e m e e n s c h a p e l i j k e b e l a n g e n g e z a m e n l i j k o p t e l o s s e n, zal wel niemand onder ons bezwaar hebben.

Zoo zie ik de zaken.

Kortzichtig en kleinzielig?

Dat zal de toekomst uitwijzen.

Groningen.

W. MEIJER.

Naschrift. Dit artikelje was door mij gezonden aan de redactie van het „Correspondentieblad" het orgaan van de Ver. van Chr. Onderwijzers enz. Na eenige weken kreeg ik het terug met een schrijven, waarin me werd medegedeeld, dat ik me moest beperken tot bestrijding van hetgeen de heer Wildeman in het Corr. blad had geschreven. Den heer Jungcurt moest ik maar bestrijden in zijn eigen blad!!

Ik vermeld dat hier, omdat er al collega's waren, die vroegen: waar blijft uw verweer? Hier hebben ze het. Dat ik nu maar een klein deel van de collega's bereik is niet mijn schuld. De verantwoording daarvoor ligt bij de Redactie van 't Correspondentieblad, die wel den heer Wildeman wil toestaan te schrijven tegen een artikelje van mij in „De Reformatie" verschenen maar tegelijkertijd mij het recht ontzegt tegen den heer Jungcurt te schrijven, die me in „De Christelijke Onderwijzer" aanvalt.

De consequentie hiervan zou zijn, dat ik in twaalf bladen zou moeten antwoorden als ik in twaalf bladen werd aangevallen!

Ik zie hier geen logica.

En ook geen collegialiteit.

Als daar zoo'n zware wijs op moet gaan en zoo'n lange weg voor moet worden bewandeld, om te corresponderen in ons „Correspondentieblad" met andere collega's dan zal ik dien weg niet vaak gaan bewandelen.

W. N.

UK
EN

ZELFBE

Inzake zelfbeschikking dedig me verenigden beschikking wat het ze in, dat zichzelf staatsvorm

Dit zelf in het pa den Heere en zich n Heere te s Heere prij naar eigem heid te ve Ware vrijh den Heere, vrij kan le in zijn sch Gods gevelde relatie zou relatie kan aard waar dat is toe ontplooi zijn aanleg spronkelijk een andere

De revoc van alle bas scheppings goddelijk e De revoluti God gemar heeft haai Prinsterer Revolutie" alle mense wezens, ind schikken. I eigen ond samenlevin volk (volke slechts drs dividuen hi ander, één (dat) dan echter in a door stemi ja dan neen Zoo heeft vrijheid.

Nu kan l van een be bestaat. De het resulta men wordt hooggevoen meerderheb leggen. Da om zich n zelfbeschi van de bas

Hoort h leer der v lost: Wann voorstelt, c vergadering keuren of overeensten is;... wann mijne, de o anders dan wat ik aan niet was. Gewonnen, ik eigenlijk geweest... algemeen door het s dan dat me

Groen v vrijheid is, het ook; zo wetgever e ook in ver volksontwik zoo de wet is;... Als d samen aan hersenschin Revolutio hand.